

του κ. Μιχαηλίδη και φαίνονται έτσι σὰ μαθητάδες του. Ο κ. Νιρβάνας λ.χ. έχει τέτια τρομάρα μήπως τὸν ποῦνε Δημοτικιστὴ ὥστε σὲ κάθε ἀράδα τῆς «'Απολογίας» τοῦ Σωκράτη φαίνεται σὰ νάπολογιέται ὁ ἴδιος κ' ἔτσι δὲ δίνει καιρὸ καὶ στὸ Σωκράτη νάπολογηθεῖ. Κρίμα, γιατί ἂ δὲν ἔτρεμε τόσο κι ἂ δὲν ἔπασχε μιὰ τέτια μανία, νὰ ποῦμε, γλωσσικῆς καταδίωξης, ἢ μετάφραση τῆς «'Απολογίας» θὰ εἴτανε σχεδὸν τέλει. Μὰ καὶ τώρα κα' λοδιαβάζεται, καθὼς διαβάζεται κι ὁ ἔξοχος «Γλάρος» τοῦ Τσέχωφ, ἂν κι ὁ μεταφραστὴς του κ. Ἀγαθὸ Κωνσταντινίδης (τὴν ἴδια ἀρρώστια τῆς Γλωσσικῆς καταδίωξης πάσχει καὶ λόγου του) εἶχε πὺδ λεύτερη τὴ γλώσσα σὰ μετάφραζε τὸ «Κράτος τοῦ Ζόφου» τοῦ Τολστόη. Τὰ «'Ηλύσια» φαίνεται δημοσιεύουν κ' αἰνίγματα, ἀφοῦ πλῆθος τέτια βρίσκονται μέσα στὴ σοφὴ μετάφραση τοῦ Ἑπίκτητου νὰ λ.χ. ἓνα κι ὁποῖος ἀναγνώστης μας τὸ λύσει θὰ πάρει βραβεῖο δλοῦς τοὺς «Κουτοὺς ψαλμοὺς» τοῦ κ. Μουγκριου Σκαϊόλα. «... Καὶ νὰ πηγαίνει εἰς τὰ μαντεῖα δι' ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἑκδοσιν καὶ περὶ τῶν ὁποίων οὔτε διὰ τοῦ λόγου, οὔτε μὲ κάποιαν ἄλλην τέχνην δίδονται ἀφορμαὶ νὰ μάθεις ὅ,τι θέλεις». Τί εἶναι;

T.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΤΟΥΣ ΚΟΡΦΟΥΣ

Μεγάλη δυστυχία ἐπαρχόδενε τὸ Νησί μας. Αἰδὶ δὲν ἐγίνηκε. Κρασί ἐγίνηκε πολὺ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐξήτητο. Ἡ ξενιτιά που τραβοῦσε τὰ κρασιά μας ἔπαψε, καὶ ἡ μεγάλη φτήνια ἀνάγκασε τοὺς νοικοκυραίους νὰ τὰ ἔχουν ἀπούλητα.

Ἡ φτώχεια σὲ ὅλη τὴν ἐξοχή, ἀρχινώντας ἀπὸ τὸ μικρότερο ὡς τὸ μεγαλύτερο χωριό, ἦσαν φανερωμένη.

Ἡ γύμνια καὶ οἱ ἀρρώστειες ἦσαν τίποτε ἐμπρὸς στὰ πεινασμένα κουφάρια. Καὶ ὁ πλάστης ἐσυγκρατοῦσε ἓνα πληθυσμὸ ἑτοιμο νὰ ἐπαναστατήσει γιὰ τὸ ψωμί!

Ὁ καθὲς νοικοκύρης ἔπρεπε νὰ ἔχη τίς πόρτες τῶν σπιτιῶν του κλεισμένες. Γιατὶ ἀκατάπαυστα, ὅποιος ἐκαταλάβαινε ποῦ εἶναι ψωμί μέσα, χτυποῦσε νὰ τοῦ δώσουν.

Καὶ ὅσοι λίγο πολὺ κἄτι εἶχαν, δὲν τοὺς ἄφινε ἡ καρδιά, οἰκονομοῦσαν τὰ ὄργανά, τοὺς σακάτηδες, τοὺς ἀρρώστους ὅπως μπορούσαν.

Ἡ στέρηση ἐκατάντησε τοὺς ἀνθρώπους ἀγνώριστους. Μονάχα τὸ βασίλειον τῆς μέρας ἀμόλυντα εἶρχε κἄποιον χρῶμα στὰ κίτρινα καὶ πεινασμένα πρόσωπα, καὶ τὰ κλαριά τῆς ξνοιξῆς ποῦ γεννοῦσαν, μαζί μὲ τὸ μουγκρητὸ τῶν ζευγαριῶν ἐδίδαν: κάποια παρηγοριά στὸ λαό, πὺς θὰ ἔλθῃ καλὴ χρονιά, θὰ γίνῃ ψωμί, θὰ ἀλέσει τὸ λιχίρι. Ἐνανούριζε γλυκὰ ἢ ἐλπίδα στοὺς ἀληθινὰ ἀθώους καὶ ὑπομονετικούς χωρικούς μας.

B'.

Τόση δυστυχία ἦταν, ὅπου σαρκιστὴ τῆς Λαμπρᾶς περνοῦσε καὶ ἀπὸ ἑλλειψή, ψωμιῦ ἀναγκάστηκαν νὰ θρέφονται μὲ τὰ αὐγά τους, ποῖος σὲ μερικὰ σπύτια νὰ τὸ πρωταρπαχῇ ἀπὸ τὸ ὄφλι, ποῦ ἔστεκαν οἱ κότες, καὶ μὲ τυρὶ γλωρό, ποῦ τὴ νύχτα ἐμάζευαν τὸ γάλα γιὰ νὰ πῆξῃ ὡς τὸ πρωτὶ. Πρωτάκουστο. Χωρὶ σαρκιστὴ αὐγά, καὶ τυριά. Ἀλλὰ ἀληθινό.

Γιατὶ μὲ αὐτὰ γελοῦσαν τὴ λιγοψυχία τους. Οἱ καημένες οἱ μαννάδες ποῦ ἐβύζαιναν, οἱ γέρο. ποῦ ἔτρεμαν, καὶ οἱ ἀρρώστοι ποῦ ἐβογχοῦσαν.

Γ'.

Ἐκόντευε ἡ Λαμπριά. Οὔτε γιὰ γιοφτιάτικα

ἐσιεφτόντανε τὸ χωριό, οὔτε γιὰ γάμους καὶ βαφτίσια. Ἐνα ἀναστέναγμα ἐδοῦζε. Πὺς νὰ οἰκονομηθοῦνε τὰ φτωχόσπιτα, ὅπου μερικὰ ἦσαν φόβος, νὰ ψάλλῃ ὁ Παπᾶς τὸ Χριστὸς. Ἀνέστη καὶ νὰ κλειστοῦν χωρὶς ψωμί.

Ἀπὸ μέρες εἶχε ἔλθει στὸ χωριὸ ποῦ λέμε, κἄποιος ξένος, νὰ μείνει ὀλίγες μέρες. Καὶ ἀκούοντας τὴ δυστυχίαν, χωρὶς νὰ φανερωθῇ, ἀποφασίζει νὰ δώσῃ μερικὰ χρήματα, ἐμπιστευόντας αὐτὰ σ' ἓναν τοῦ χωριοῦ νὰ τὰ μοιράσῃ στοὺς τέλει φτωχοὺς.

Ἦτανε μεγάλη Παρκακευὴ βράδυ. Οἱ ἐκκλησίες ἀρχισαν λυπητερὰ τὸ διπλοκάμπανο. Οἱ χριστιανοί, παραμερίζοντας τὴ φτώχεια, ἔφιναν τὰ σπύτια τους. γιὰ τὴ μεγάλη τελετή, τὸν Ἐπιτάφιο.

Τὴν ἴδια ὥρα, σιγαλὰ, σιγαλὰ, ἐβγήκε ὁ μοιραστής στὸ χωριό, καὶ ἀπὸ φτωχόσπιτο σὲ φτωχόσπιτο, ἄρχιζε νὰ μοιράζῃ τὰ χρήματα.

Μὲ τρεῖς δραμοῦλες ἢ μιὰ φτωχοφαιλιά, μὲ ἄλλες τόσες ἢ ἄλλη, ἔλθε μιὰ παρηγοριά.

Δὲν πέρασαν λίγες στιγμῆς, καὶ ὅσο ψωμί εἶχαν οἱ φουρνάρηδες πουλούθηκε!

Δ'.

Ἐνα στεφάνι ἐλεημοσύνης, καὶ λάμπη τῆς ψυχονοίας, ἐφάνηκε ὀλοζώντανο, σὲ μιὰ καλύβα.

Ἐκεῖ κοιτάμενος ἓνας γέρος ἀρρώστος, στὰ σκοτάδια, καὶ ἡ γριὰ του κουδαρασμένη, στὴ φωτιά, ποῦ ἔστεκε νὰ ζεσταθῇ, ἐκλαίγαν καὶ μυρολογοῦσαν τὰ πάθη τους.

Ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ συγκίνηση δὲν εἶδαν καιρὸ.

— Πάρε, γέρο, ἀφτὰ τὰ χρήματα, ποῦ κἄποιος χριστιανὸς τὰ μοιράζει. Πάρτε νὰ κάμετε Λαμπρή.

Καὶ ὁ ἀποσταλμένος ποῦ δὲν τὸν βαστοῦσαν τὰ δάκρυα ἐκαληνύχιζε, συντροφιασμένος ἀπὸ τίς εὐκὲς τῶν φτωχῶν, καὶ ἀλάργευε τὴν φτωχοκαλύβα, σέρνοντας στὰ αὐτιά του;

— Ὁ Θεὸς σχωρὲς τοὺς πεθαμένους σας!

— Ἡ Παναγία νὰ σας βοηθᾷ!

— Ποῦ πεινάμε καὶ εἴμαστε γέροι καὶ ἀρρώστοι!

— Καλῶς νὰ σας εὖρῃ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη».

Ἀλεῦκι (Κέρκυρα)

16 τοῦ Φλεβάρη 1906.

K. N. ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΣ

Η ΡΗΓΙΣΣΑ

Διψῶ νὰ ἰδῶ γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ὁμορφὴ Νεράϊδα, Πῶς, παλάτι μαγικὸ τῶν ἄστρων τὴ φεγγαβολή... Αἰῶνες μύριοι ἐδιάβηκαν ὅπου δὲν τὴν ξαναεἶδα, Ὅμως μοῦ καίει τὸ μέτωπο τὸ αἰθέριο τῆς φιλί.

Σὰν ποῦ νὰ τὴν ἐγνώρισα; Στου ἀπείρου τὸν ἀθέ-
[ρα...

Σὲ κἄποιο ἀστέρι ἀθώρητο ἀπ' τὴ μικροῦλα αὐτὴ
[τὴ Γῆ,

Τὴν ὥρα ποῦ Ἡλῖος ἄγνωστος ἐσκόρπαε πέρα-πέρα,
Σὲ κόσμου ἀφάνταχτου γωνιά, τὸ Φῶς του μίαν
[Αἴγῃ!

Σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸν κρυφὸ, πέρ' ἀπ' τὸ Γαλαξία,
Ποῦ γήινου ἀνθρώπου νοὺς ποτὲ δὲ φτάνει νὰ χωρῇ,
Ποῦ δὲν τὸν ξέρουν οἱ σοφοί, μὰ μόνο ἡ φαντασία
Μπορεῖ, δειλή, στὰ πλάτη του τ' ἀπέραντα νὰ πῇ,
Σὲ κἄποια τοῦ ἀπείρου ἐποχὴ τὴν εἶδα!

Τὴν εἶδα! κ' ἐρώτατο τοῦ Κόσμου νόμοι

Μὲς ἐνώσαν σφιχτοδέτους, καὶ τώρα ἀκόμη,
Κάποτε ποῦ ἀσυναίσθητα μέσα μου ἀστράφτει
Μνήμης ἀναμύρισμα, καὶ ὁ νοῦς μου ἀνάφτει:
Σὲ διψᾷ μιὰς ἀστέρινης, πρώτης Πατρίδας.
Σὲ πόθο αἰθεροφάντης φωτοχλαμύδας,
Τὴν κράζω καὶ τὴ λέγω Ἐλπίδα!

Μὲς σ' τὸ βαρὺ τὸ λήθαργον τῆς Ὑλῆς,
Ποῦ μ' ἔχει δέσει πρόσκαιρα στὴ Γῆ,
Κἄποτε βλέπω ὄνειρα-τα προαιώνια...
Καὶ ὁ Τάφος-θύρα πέτρινη, τῆς σιλῆς
Τοῦ ἀπείρου καλλιτέχνημα- σὲ Αἴγῃ,
Ἀγνωστὴ ἀνοίγει σὲ ἡμεῖς ἄλλα χρόνια!

Γλυκεῖα ἀδερφὴ τῆς πόρνης ψυχῆς μου, ὦ! θῆρη
[μέρα,

Ποῦ ἀγκαλιασμένοι ὅπως καὶ πρὶν στὸ μαγικὸ ἀθέρα,
Μαζί, τέλειο κρυστάλλωμα μιᾶς Ἀφρᾶτης Ἰδέας,
Ποῦ θῆχῃ ἐσὲ συγκρατητὴ πυρῆνα, σὲ μιᾶς νέας,
Σὲ κἄποιο ἀστρνεφέλωμα, ρωλιᾷς κρυφῆς τὴν ἔ-
[κρη.

Θ' ἀναμετράμε ὀλόγκροι τοῦ κόσμου μας τὰ μακρῆ.

Ζωῆς ὀλόγουρα ὀργασμὸς ὕμνο ἔρωτα θὰ ψάλλῃ...
Ἀπ' τὸ πυρονεφέλωμα θὰ βγαίνουν τὰστέρια...
Σὲ διάβα δημιουργικῆ, μεγάλη θὰ προβάλλῃ
Ἡ Πρώτη Ἰδέα!

Κ' ἐμεῖς!... κ' ἐμεῖς, μικρὲς στιγμῆς στοῦ Κόσμου
[τὸν Ὀλεανὸ

Καὶ τῆς Ἰδέας μόρια, θὰ σφίγγουμε τὰ χεῖρα
Καὶ θὰ ἐνωθῶμε σὲ φιλί γλυκὸ, θεϊκὸ, πικροτεῖνό,
— Μιὰ Νεότερη Ὁραία!

Διψῶ! Διψῶ γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ, Αἴγῃ τοῦ Γαλαξία!...
Παλάτι ἐδόθε ἡθέλησα γιὰ ἐσὲ ψηλὸ νὰ χτίσω...
Γι' ἄσπεστο τόπο ἐδιχλεῖξ τὴ γήινη φαντασία...
Στου πόθου τὸ θεμέλιο μ' εἶδ' ὁ ἔρωτας ν' ἀρ-
[χίσω...

Κολώνες μύριες, διάφανες, ἐλπίδας ἀνυψόνω,
Καὶ στέγη ὀνείρου, ἀνάλαφρη, μαυτὲς ψηλά στη-
[λόνω...

Μα, ὦ! πόνος!

Κάποια χαλάσματα,

Φωτοσυντρίμματα, κοίτονται χάμω,

Μὲς στὸ χρυσάχτινο ἐκείνο τὸν ἄμμο!

Ὅλα ἐγκρεμίστηκαν, πᾶσι ὁ Νεκρός...

Μένει στὸν τόπο τοῦ ἀδύνατο φῶς,

Καὶ μένω μόνος!

ὦ, πόνος!

Καὶ ἔκρουσα τότε τὴ φωνὴ τοῦ Ἀπείρου νὰ μοῦ κρά-
[ζῃ...

— Γήινος πόνος τὴν καρδιά γιὰτὶ νὰ σοῦ σπαράξῃ;
Τυφλὲ θνητέ, τί θλίβεσαι; Ἐσὺ 'σαι ὁ ἴδιος ὁ Νεκρός,
Μέσα σου κοιτάξῃ νὰ ἰδῇ ἐκεῖ τὸ Ἀνέσπερο τὸ
[Φῶς!

Καὶ μέσα μου κοιτᾷς, μὲς ἐρῆνῃ, σὰν νὰ σ'
[εἶδα,

Ρήγισσα τοῦ Μυστήριου, χρυσὴ ἀδερφὴ μου, Ἐλ-
[πίδα!

Μπροστὰ στοῦ Κόσμου τὸ ἔπειρο τ' εἶν' ἡ Ζωὴ μου
[εἰδῶ στὴ Γῆ:

Στιγμοῦλα μιὰ λιποθυμίας... Μὴδὲ σταγόνα Ὀκεα-
[νοῦ!

Γι' αὐτὸ μ' ἐλεύτερη καρδιά καὶ μ' ἀνυπόταχτο
[τὸ Νοῦ,

Θάνατε! εἰμένα καρτερῶ, τὸν Ἀποκαλυφτὴ!

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ